

TEISĖJŲ TARYBA

L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 251 4188, faks. (8 5) 268 5187

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. rastine@tm.lt;
j.kuzma@tm.lt; r.laukis@tm.lt

2018-03-15 Nr. 36P-27-17-1.10/
I 2018-02-14

DĖL PASTABŲ PATEIKIMO TEISĖS AKTŲ PROJEKTAMS NR. 18-940(2), 18-941(2), 18-942(2), 18-943(2), 18-944(2)

Teisėjų taryba, įvertinusi išvados 2018 m. vasario 14 d. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 158 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą Nr. 18-940(2) (toliau – Projektas), iš esmės pritardama Projekto siūlymams, pagal kompetenciją toliau teikia pastabas ir pasiūlymus dėl siūlomų teisinio reguliavimo priemonių ir jų įgyvendinimo pasekmių.

Dėl BK projekto

Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. 18-941(2) (toliau – BK projektas) siekiama baudžiamajame įstatyme numatyti galimybę peržiūrėti laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę ir šią bausmę pakeisti terminuoto laisvės atėmimo bausme.

1. Iš Projekto bei jį lydinčių teisės aktų projektų matyti, jog projekto rengėjas siūlo nustatyti besąlyginę laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės švelninimo koncepciją, t. y. nenustatant į laisvę išėjusiam asmeniui bandomojo laikotarpio, per kurį asmuo turėtų laikytis įstatymų, nedaryti nusikalstamų veikų, taip pateisindamas jam išreikštą teismo pasitikėjimą.

Pažymėtina, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT) savo praktikoje yra akcentavęs, jog sprendimų dėl galimybės paleisti laisvės atėmimu iki gyvos galvos nuteistus asmenis į laisvę priėmimas ir vykdymas yra glaudžiai susiję su valstybės pozityviaja pareiga apsaugoti visuomenę. EŽTT vertinimu, tai lemia būtinybę imtis visų priemonių, kurios įgalintų valstybės institucijas šią pareigą įgyvendinti kiek įmanoma veiksmingiau. Taip pat pastebėtina, kad EŽTT jau yra nagrinėjęs valstybės pareigas dėl visuomenės apsaugos nuo laisvės atėmimą bausmę atliekančių nuteistųjų Konvencijos 2 straipsnio (teisė į gyvybę) kontekste (pvz., 2009 m. gruodžio 15 d. sprendimas byloje *Maiorano ir kiti prieš Italiją*, peticijos Nr. 28634/06; 2012 m. sausio 17 d. sprendimas byloje *Choreftakis ir Choreftaki prieš Graikiją*, peticijos Nr. 46846/08). Ši bylų kategorija susijusi su situacijomis, kai net tokie asmenys, kuriems taikomas lygtinis paleidimas iš laisvės atėmimo įstaigos arba švelnesnis bausmės atlikimo režimas, padaro naujų nusikaltimų,

pasikėsindami į pagal Konvencijos 2 straipsnį saugomą asmens gyvybę (nužudo arba padaro pavojingą gyvybei sveikatos sutrikdymą).

Nuteistųjų teisė būti paleistiems iš laisvės atėmimo vietos neatlikus visos bausmės ir visuomenės saugumo nuo nusikalstamų kėsinių interesai paprastai derinami taikant lygtinio paleidimo institutą. Šis institutas įtvirtintas ir Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekse (157 ir kiti straipsniai), Lietuvos Respublikos probacijos įstatyme ir kituose teisės aktuose, kuriuose yra išsamiai reglamentuojamos tokio paleidimo taikymo ir panaikinimo sąlygos bei tvarka. Labai ilgai laisvės atėmimo įstaigoje išbuvusio asmens priežiūra lygtinio paleidimo metu galėtų būti naudinga ir šiam asmeniui, kuriam išėjus būtų suteikiama kompleksinė ir visavertė jį prižiūrinčių institucijų pagalba, padedanti jam grįžti bei integruotis į visuomenę, susirasti darbą ir pan.

Be to, lygtinis nuteistųjų laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausme paleidimas užtikrintų ir nuteistojo stebėjimą, galimybę jam taikyti teisinius įpareigojimus bei draudimus, kurie, be kita ko, galėtų užtikrinti ir nuteistojo įsipareigojimo atlyginti ar pašalinti padarytą žalą įvykdymą bei teisinius nevykdymo padarinius. Verta atkreipti dėmesį, kad į laisvę iš pataisos įstaigos po trisdešimties ar trisdešimt penkerių metų (pagal BK projekto siūlymą) išėjęs asmuo galimai bus praradęs socialinius bei darbinius įgūdžius, gebėjimus. Vadinasi, BK projektu siūlomo įsipareigojimo visiškai atlyginti ar pašalinti padarytą žalą įgyvendinimas gali tapti labai apsunkintu. Šiame kontekste pastebėtina, kad Projektu siūlant numatyti galimybę keisti laisvės atėmimo bausmę iki gyvos galvos terminuoto laisvės atėmimo bausme, o ne taikyti lygtinį paleidimą, asmeniui negalės būti taikomos baudžiamojo poveikio priemonės, vadinasi, atlikus terminuoto laisvės atėmimo bausmę, bet nevykdant įsipareigojimo dėl žalos atlyginimo, nebus teisinių prielaidų panaikinti sprendimą dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės pakeitimo ir grąžinti asmenį į pataisos įstaigą.

Lygtinio paleidimo institutas sprendimą dėl nuteistojo paleidimo į laisvę padarytų sąlyginis. Tokio sprendimo sąlygiškumas pasireikštų ne tik įpareigojimų bei draudimų nuteistajam nustatymu, tačiau ir galimybe įsitikinti, jog nuteistasis pateisina teismo jam pareikštą pasitikėjimą, jog bausmės tikslai iš tiesų yra pasiekti, o asmens kalinimas iki gyvos galvos nėra prasmingas, priešingu atveju – sprendimas galėtų arba privalėtų būti panaikintas, o nuteistasis – pasiūstas toliau atlikti laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės.

Remiantis tuo, kas pirmiau išdėstyta, siūlytina įvertinti, ar nuteistųjų iki gyvos galvos paleidimo iš laisvės atėmimo vietų klausimas neturėtų būti sprendžiamas taikant lygtinio paleidimo institutą, numatant su šia bausme susijusius ypatumus, pavyzdžiui, lygtinio paleidimo laikotarpį, kuriam pasibaigus asmuo galutinai atleidžiamas nuo likusios bausmės dalies, papildomas sąlygas ir aplinkybes, kurias nustačius lygtinio paleidimo terminas turi būti pratęstas arba lygtinis paleidimas panaikinamas ir nuteistasis pasiunčiamas toliau atlikti laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę. Toks teisinis reguliavimas labiau derėtų ir su teisinio reguliavimo nuoseklumo principu, kuris yra sudėtinė konstitucinio teisinės valstybės principo dalis. Tam tikrą laikotarpį vykdoma laisvėje esančio nuteistojo laisvės atėmimu iki gyvos galvos priežiūra leistų reaguoti į jo elgesio pokyčius, sudarytų galimybes jam nustatyti atitinkamas pareigas, draudimus, baudžiamojo poveikio priemones bei kontroliuoti jų vykdymą.

2. BK projekto 1 straipsnyje teigiama, kad sprendamas klausimą dėl nuteistojo laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausme prašymą dėl bausmės peržiūrėjimo bei šios bausmės pakeitimo terminuoto laisvės atėmimo bausme, teismas atsižvelgia į nuteistojo nusikalstamo elgesio riziką, nuteistojo atliktos bausmės poveikį jam pačiam, ar nuteistasis pripažįsta savo kaltę ir gailisi padaręs nusikalstamą veiką, ar nuteistasis bent iš dalies atlygino ar pašalino padarytą žalą ir įsipareigoja ją visiškai atlyginti.

Atkreiptinas dėmesys, kad EŽTT byloje *Matiošaitis ir kiti prieš Lietuvą*, taip pat kitose bylose (pavyzdžiui, 2013-07-09 sprendimas *Vinter ir kiti prieš Jungtinę Karalystę*, peticijos Nr. 66069/09; taip pat 2016-04-26 sprendimas *Murray prieš Nyderlandus*, peticijos Nr. 10511/10) pažymėjo, jog vien tai, kad nuteistasis jau daug metų atlieka laisvės atėmimo bausmę, nesumažina valstybės pozityvios pareigos apsaugoti visuomenę, ir joks su EŽTK 3 straipsniu susijęs klausimas negali kilti, jei nuteistasis iki gyvos galvos vis dar kelia pavojų visuomenei. EŽTT savo praktikoje (žr., pavyzdžiui, 2016-04-26 sprendimas *Murray prieš Nyderlandus*, peticijos Nr. 10511/10, paragrafas 100, 2014-05-20 sprendimas *László Magyar prieš Vengriją*, peticijos Nr. 73593/10, paragrafas 57) taip pat yra konstatavęs, kad bausmės peržiūrėjimo pagrindai bei sąlygos turi būti pakankamai konkretūs ir tikslūs, tam kad atitiktų teisinio tikrumo ir apibrėžtumo reikalavimus. Be to, teismas yra pažymėjęs, kad šių reikalavimų laikymasis svarbus ir todėl, kad nuteistasis žinotų, ką jis privalo daryti, kad būtų svarstomas jo išleidimas į laisvę, ir kokiomis sąlygomis tai galėtų įvykti. Šiuo atveju diskutuotina, ar BK projektu siūloma BK 51 straipsnio 2 dalies redakcija numato teisinio tikrumo ir apibrėžtumo reikalavimus atitinkančias laisvės atėmimo iki gyvos galvos keitimo terminuoto laisvės atėmimo bausmės sąlygas bei pagrindus. Manytina, kad šios sąlygos BK projekte suformuotos pakankamai abstrakčiai ir turėtų būti konkretinamos.

Teisėjų tarybos nuomone, BK 51 straipsnio 2 dalyje turi būti numatyti ne formalieji, bet turiningieji pagrindai, kurių visumos egzistavimas leistų tiek nuteistajam žinoti, ką bausmės vykdymo metu jis privalo atlikti, kad turėtų viltį, jog jam skirta laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė bus peržiūreta, tiek teismui, kad galėtų priimti visapusiškai teisingą sprendimą tokiu reikšmingu klausimu. Manytina, kad, visų pirma, turėtų būti vertinami nuteistojo asmenybės pokyčiai, jo pavojingumas visuomenei, nuteistojo pasirengimas reintegracijai, jo elgesys bausmės atlikimo metu, požiūris į darbą ir taikomas pataisos priemonės. Be to, keisdamas laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę terminuoto laisvės atėmimo bausmės, teismas taip pat turėtų turėti pagrindą manyti, jog bausmės tikslai yra pasiekti, todėl asmens kalinimas iki gyvos galvos yra nei tikslingas, nei teisingas.

Atsižvelgiant į tai, siūlytina dėl tikslingumo BK projekto 51 straipsnio 2 dalies redakcijoje numatyti, kad sprendamas klausimą dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos peržiūrėjimo ir šios bausmės keitimo terminuoto laisvės atėmimo bausmės, teismas atsižvelgia į nuteistojo asmenybę, jo nusikalstamo elgesio riziką bei pavojingumą visuomenei, elgesį bausmės atlikimo metu, bausmės tikslus ir bausmės poveikį nuteistajam, ar nuteistasis pripažįsta kaltę ir nuoširdžiai gailisi padaręs nusikalstamą veiką, ar bent iš dalies atlygino ar pašalino padarytą žalą ir įsipareigoja ją visiškai atlyginti.

3. Projektu nėra sprendžiami klausimai, kaip turėtų būti skaičiuojamas BK projekte numatytas dvidešimt penkerių metų terminas, kuriam pasibaigus gali būti kreipiamasi dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos pakeitimo terminuoto laisvės atėmimo bausmės, kai tokią bausmę atliekantis asmuo laisvės atėmimo vietoje padaro naują nusikalstamą veiką.

Šiuo atveju aktualu tai, ar naujos veikos padarymas nenutraukia (neturėtų nutraukti) dvidešimt penkerių metų termino skaičiavimo, ir jei taip, nuo kada ir kokios trukmės šis terminas pradedamas skaičiuoti. Taip pat svarstyti, ar bet kokio sunkumo nusikalstamos veikos (tyčinės arba neatsargios) padarymas šį terminą turėtų nutraukti ir, jei taip, ar iš tiesų iš naujo turėtų būti skaičiuojamas būtent dvidešimt penkerių metų terminas (pavyzdžiui, svarstyti dėl tokio termino sustabdymo, jo pratęsimo, įskaitymo į jį pirmiau atliktą laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės dalį ir pan.).

4. Pagal BK 66 straipsnio 1 dalį teismas, skirdamas bausmę asmeniui, kuriam buvo taikytas kardomasis kalinimas (suėmimas), privalo jį įskaityti į paskirtą bausmę. Ši nuostata yra taikoma ir tiems atvejams, kai skiriama laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė. Projektu nepakankamai

aiškiai sureglamentuota, ar suėmimo terminas tokiais atvejais turi įtakos skaičiuojant dvidešimt penkerių metų terminą, kuriam pasibaigus laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė gali būti keičiama terminuoto laisvės atėmimo bausme.

Pažymėtina, kad EŽTT praktikoje, be kita ko, nurodoma, jog asmuo, nuteistas laisvės atėmimu iki gyvos galvos, turi teisę bausmės atlikimo pradžioje žinoti, ką jis turi daryti, kad būtų svarstomas jo paleidimas į laisvę, ir kokios yra šio peržiūrėjimo sąlygos, įskaitant tai, kada jis bus atliekamas ar kada dėl jo galima kreiptis (pvz., 2014 m. liepos 8 d. sprendimas byloje *Harakchiev ir Tolumov prieš Bulgariją*, peticijų Nr. 15018/11 ir 61199/12, par. 246). Nepašalinus pirmiau nurodytų siūlomo teisinio reglamentavimo spragų dėl dvidešimt penkerių metų termino skaičiavimo, gali kilti teisinio neapibrėžtumo ir atitinkamai šio reikalavimo pažeidimo grėsmė.

5. Šiuo metu galiojančio BK 51 straipsnio 2 dalyje yra nustatyta minimali laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės sutrumpinimo riba – dvidešimt penkeri metai. BK projektu siūloma sugriežtinti nuteistųjų laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės teisinę padėtį ir minimalią šios bausmės ribą padidinti iki trisdešimties metų. Tačiau BK projekto aiškinamajame rašte nėra pagrindžiama esamo reguliavimo, t. y. minimalios laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės trumpinimo ribos padidinimo, keitimo ir griežtinimo būtinybė.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Teisėjų tarybos nuomone, siūlytina vertinti BK projektu siūlomos minimalios kreipimosi į teismą dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės keitimo ribos teisinį pagrįstumą bei galimybę BK projekte numatyti, kad nuteistasis dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės sutrumpinimo galėtų kreiptis praėjus ne mažiau kaip dvidešimčiai metų, kad sutrumpinus šios bausmės terminą, asmuo į laisvę nebūtų paleidžiamas anksčiau kaip atlikus dvidešimt penkis laisvės atėmimo metus.

Dėl BPK projekto

Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360¹ straipsniu įstatymo projektu Nr. 18-943(2) (toliau – BPK projektas) numatoma BK 51 straipsnio įgyvendinimo tvarka.

BPK projekto 1 straipsniu siūlomo naujo Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) 360¹ straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę peržiūri ir ją terminuoto laisvės atėmimo bausmės gali pakeisti Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija bausmę vykdančios institucijos teikimu. Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad tokia išimtinė kompetencija Vilniaus apygardos teismui suteikiama dėl sprendžiamo klausimo išskirtinumo ir svarbos. Teisėjų tarybos nuomone, siūlymas klausimo dėl laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės peržiūrėjimo ir šios bausmės keitimo terminuoto laisvės atėmimo bausmės sprendimą deleguoti tik Vilniaus apygardos teismui nėra objektyviai pagrįstas ir tikslingas.

Pagal BPK, išimtinė Vilniaus apygardos teismo kompetencija numatyta bylose dėl asmens perdavimo užsienio valstybėms arba Tarptautiniam baudžiamajam teismui (BPK 71, 71¹, 73 ir 75 straipsniai) bei dėl generalinio prokuroro sprendimo nutraukti procesą dėl bylos atnaujinimo paaiškėjus naujoms aplinkybėms (BPK 447 straipsnio 2 dalis).

BPK 225 straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog baudžiamąsias bylas, kuriose asmenys kaltinami padarę labai sunkius nusikaltimus, už kuriuos numatyta laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė, nagrinėja apygardos teismo trijų teisėjų kolegija. Pagal bendrąją taisyklę, su nuosprendžio vykdymu susijusius klausimus, įskaitant, bet neapsiribojant, bausmės keitimą kita bausme, nagrinėja laisvės atėmimo vietos apylinkės teismas arba nuosprendį priėmęs teismas (BPK 362 straipsnis). Taigi, laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę peržiūrėti ir klausimą dėl šios bausmės keitimo terminuotu

laisvės atėmimu gali spręsti ne tik Vilniaus apygardos teismas, bet ir laisvės atėmimo vietos apygardos teismo trijų teisėjų kolegija. Papildomai pastebėtina, kad pagal Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso (toliau – BVK) 165 straipsnio 1 dalį, nuteistieji iki gyvos galvos bausmę gali atlikti nebūtinai kalėjimuose, o taip pat ir pataisos namuose. Numačius išimtinę kompetenciją Vilniaus apygardos teismui, būtų didinamos išlaidos, susijusios su nuteistojo konvojavimu, apsunkintas šiame posėdyje dalyvaujančių asmenų atvykimas į teismo posėdį.

Atsižvelgiant į tai, kas aukščiau išdėstyta, siūlytina BPK 360¹ straipsnio 1 dalyje atsisakyti nuostatos, kad laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę peržiūri ir ją terminuoto laisvės atėmimo bausme gali pakeisti Vilniaus apygardos teismo Baudžiamųjų bylų skyriaus trijų teisėjų kolegija, numatant, kad šį klausimą gali spręsti arba nuosprendį priėmusio teismo trijų teisėjų kolegija arba laisvės atėmimo vietos apygardos teismo trijų teisėjų kolegija.

Dėl BVK projekto

Teisėjų taryba Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 158 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektui Nr. 18-944(2), išskyrus pirmiau nurodytą pastabą dėl Vilniaus apygardos teismo kompetencijos atsisakymo, esminių pastabų ar pasiūlymų neturi.

Pirmininkas

Rimvydas Norkus

Justinas Bagdžius, tel. (8 5) 251 4125, el. p. justinas.bagdzius@teismai.lt

(originalas nebus siunčiamas)

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai

2018-02-16 Nr. 17.L. - 1187
Į 2018-02-14 el. paštu gautą raštą

DĖL TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ NR. 18-940(2), NR. 18-941(2), NR. 18-943(2), NR. 18-944(2) DERINIMO

Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, susipažinusi su pateiktais derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360¹ straipsniu įstatymo, Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 158 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektu Nr. 18-940(2), Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. 18-941(2), Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso papildymo 360¹ straipsniu įstatymo projektu Nr. 18-943(2), Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 158 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projektu Nr. 18-944(2), ir iš esmės pritardama pateiktų derinti įstatymų projektų tikslams, teikia šias pastabas bei pasiūlymus.

Dėl Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 51 ir 97 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. 18-941(2).

Siūlomos redakcijos BK 51 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad „nuteistajam atlikus dvidešimt penkerius metu laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės, teismas pagal bausmę vykdančios institucijos teikimą peržiūri paskirtą laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmę ir sprendžia, ar pakeisti ją terminuoto laisvės atėmimo bausme“. Iš siūlomos redakcijos galima suprasti, kad bausmę vykdančiai institucijai ir teismui nustatomas imperatyvus reikalavimas visais atvejais iš naujo peržiūrėti paskirtą bausmę, kai laisvės atėmimo bausmė iki gyvos galvos nuteistas asmuo yra atlikęs dvidešimt penkerius metus laisvės atėmimo.

Tačiau siūlomoje Bausmių vykdymo kodekso 167¹ straipsnio redakcijoje (projekto Nr. 18-944(2) 2 straipsnis) nurodoma, kad „Nuteistasis, atlikęs ne mažiau kaip dvidešimt penkerius metus laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmės, *gali pateikti* bausmę vykdančiai institucijai *prašymą dėl kreipimosi į teismą, kad jam paskirta bausmė būtų pakeista terminuota laisvės atėmimo bausme*“, o „*Bausmę vykdanči* institucija, gavusi šio straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą, *ne vėliau kaip per 20 darbo dienų kreipiasi į Vilniaus apygardos teismą* <...>. Iš šio siūlomo įstatymo nuostatų akivaizdu, kad bausmė galėtų būti peržiūrėta tik pačiam nuteistajam pateikus prašymą, t. y. tik jo iniciatyva. Atsižvelgiant į tai, manytume, kad siūlomos BK 51 straipsnio 2 dalies ir BVK 167¹ straipsnio nuostatos turėtų būti suderintos.

Be to, nepritariame siūlomos redakcijos BK 51 straipsnio 2 dalyje numatytiems pakeistos laisvės atėmimo bausmės terminams. Projekte numatyta, kad pakeistos iš laisvės atėmimo iki gyvos galvos į terminuotą laisvės atėmimą bausmės terminas *negali būti trumpesnis nei penkeri ir ilgesnis nei dešimt metų*. Pažymėtina, kad laisvės atėmimo iki gyvos galvos pakeitimas į terminuotą laisvės atėmimą savaime jau yra žymus bausmės švelninimas. Dėl to, keičiant aptariamą bausmę į terminuotą laisvės atėmimą, turėtų būti nustatytas didesnis likusios atlikti laisvės atėmimo bausmės

minimalus ir maksimalus terminas, kitaip būtų pažeisti nukentėjusiųjų asmenų bei visuomenės interesai, pažeistas teisingumo principas. Be to, turėtų būti nustatytos platesnės, nei projekte siūlomi 5 metai, ribos tarp minimalaus ir maksimalaus tokios bausmės dydžio, sudarant galimybę teismui tinkamai individualizuoti bausmę.

Siūlytina šiuos terminus orientuoti nuo laisvės atėmimo bausmės vidurkio (10 metų) iki laisvės atėmimo bausmės maksimalaus termino, kuris nustatytas BK 50 straipsnio 2 dalyje (20 metų).

Dėl Lietuvos Respublikos bausmių vykdymo kodekso 158 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 167¹ straipsniu įstatymo projekto Nr.18-944(2).

Teikiame pastabą dėl 1 straipsnio (158 straipsnio pakeitimas): po žodžių „<...> 51 straipsnyje nurodytu atveju laisvės atėmimo“ yra perteklinis žodis „bausmė“, kurį siūlome išbraukti.

Generalinio prokuroro pavaduotojas

Darius Karčinskas